UUTISET

Ei yhteiskuntaa rakenneta niin, että ensin vedetään railo puolueeseen ja sitten sovitellaan kantoja puolueen sisällä. Tai sanotaan, että kompromissit ovat heikkoutta. **PUHEENJOHTAJA TEPPO SÄKKINEN, KESKUSTANUORET**

Kuntaveroissa hurjia eroja ensi vuonna

Lähes puolet kunnista kiristää verotustaan ensi vuonna. Kuntaliiton mielestä valtio sysää veronkorotuspaineet kuntien vastuulle ilman perusteellista verokeskustelua.

Kuntien tuloveroprosentit 2000–2014

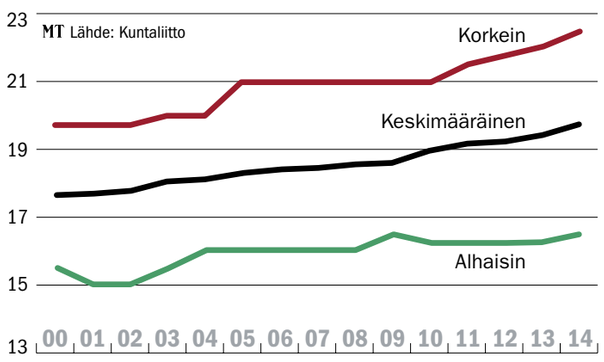

Kuntien välisessä verotuksessa on valtakunnallisesti huimia eroja. Ensi vuonna eniten kuntaveroa maksetaan Kiteellä: 22,5 prosenttia tuloista. Alhaisin kuntaveroprosentti on edelleen Kauniaisissa: 16,5 prosenttia.

Noin 3 000 euroa kuukaudessa tienaava kiteeläinen maksaa vuodessa kuntaveroa kuusi prosenttiyksikköä eli 1 905 euroa enemmän kuin kauniaislainen.

Korkeimman ja matalimman tuloveroprosentin välinen ero on yhä kasvussa.

Kuntaliiton selvityksen mukaan ensi vuonna entistä korkeampaa kuntaveroa maksetaan 156 kunnassa. Yksikään kunta ei laske veroa.

Verotus kiristyy tasaisesti

Keskimääräinen tuloveroprosentti on ensi vuonna 19,74. Verotus kiristyy tähän vuoteen verrattuna 0,36 prosenttiyksiköllä.

Noin joka kolmannessa kunnassa tuloveroprosentti on ensi vuonna vähintään 21 prosenttia. Yli 22 prosentin taso on 14 kunnassa. Yleisin tuloveroprosentti on 20,5. Se pätee 58 kunnassa.

Alhaisimmat tuloveroprosentit ovat Ahvenanmaalla, 17,51 prosenttia, ja Uudellamaalla, 18,8.

Kuntien tuloveroprosentin ohella yleinen kiinteistöveroprosentti nousee noin joka neljännessä kunnassa. Keskimääräiset veroprosentit nousevat 0,02 prosenttiyksikköä. Veroprosenttien korotukset kasvattavat kuntien kiinteistöverotuloja ensi vuonna noin 41 miljoonaa euroa.

”Valtio siirtää paineita kunnille”

Kuntaliiton varatoimitusjohtaja **Timo Kietäväisen** mukaan kunnallisverojen korotusten takana ovat heikko talouskehitys ja suuret valtionosuusleikkaukset. Hallituksen budjettiesitys kiristää kuntataloutta ensi vuonna noin 250 miljoonalla eurolla.

”Iso osa valtion leikkauksista kohdistuu kuntatalouteen. Ensi vuoden budjetin todellisista säästöistä 60 prosenttia on kuntien perusbudjetin valtionosuusleikkauksia”, hän huomauttaa MT:lle.

> Iso osa valtion leikkauksista kohdistuu kuntatalouteen. Ensi vuoden budjetin säästöistä 60 prosenttia on kuntien perusbudjetin valtionosuusleikkauksia«
>
> **TIMO KIETÄVÄINEN**

Kietäväisen mielestä valtion kuntatalouden säästöt eivät vaikuta julkisen talouden alijäämään. Sen sijaan tapahtuu erittäin iso veropoliittinen muutos ilman isoa veropoliittista keskustelua, hän toteaa.

Kietäväisen mielestä kuntien veronkorotukset vievät rajusti kohti tasaveroa. Valtiolla on hänen mukaansa valtavasti verojen lähteitä, mutta nyt valtion veronkorotuspaineet siirtyvät kunnallisveron suuntaan – ilman varsinaista veronkorotuspäätöstä.

Kuntien tehtävä-remontti edessä

Hallitus tavoittelee kuntasektorilta tulevina vuosina kahden miljardin euron säästöjä. Tavoitteena on, että kuntien tehtäviä ja velvoitteita puretaan vuosina 2014–2017 miljardilla eurolla.

Kuntien vastuulle jätettiin toinen miljardi.

Ensi vuoden tulo- ja kiinteistöverokiristyksillä tästä potista katetaan noin 390 miljoonaa euroa.

Kuntien tehtävä- ja vastuuremontin vastuu kuuluu Kietäväisen mielestä poliitikoille, käytännössä **Jyrki Kataisen** (kok.) hallitukselle.

Siksi liitto ei ota asiaan kantaa. Kietäväinen kuitenkin kehuu nykyistä hallitusta, sillä aiemmat eivät ole pystyneet asettamaan vastaavaa vähennystavoitetta. Tosin budjettiriihessä hallitus päätti lisätä kuntien tehtäviä noin 500 miljoonalla eurolla, kuuluu Kietäväisen arvio.

Asetettu tehtäväremontti on Kietäväisen mukaan pakko toteuttaa, sillä kunnissa eletään nyt jo yli varojen. Kunnissa osataan myös säästää, mutta silloin palvelujen laatu heikkenee merkittävästi, kuuluu arvio.

JANNE IMPIÖ

Kunnat hankkivat sieltä, mistä halvimmalla saavat

Suomalaiset kunnat ovat julkisissa hankinnoissaan lähinnä kiinnostuneita halvasta hinnasta.

Kunnat eivät aseta riittäviä sosiaalisen vastuullisuuden takaavia kriteereitä, Finnwatch-järjestö moittii.

Järjestö tutki 76 tarjousasiakirjaa kuntien tekemistä tekstiili-, elektroniikka-, katukivi- ja elintarvikehankinnoista. Niihin liittyi hankintoja maista, joissa riski tuotannon ihmisoikeusloukkauksiin, kuten pakkotyöhön tai lapsityövoiman hyväksikäyttöön, on koholla.

Selvityksessä tarkasteltiin kuntien avoimella hankintamenettelyllä tehtyjä, yli 30 000 euron arvoisia julkisia hankintoja vuoden ajalta.

Reilun kaupan tuotteita

Finnwatchin selvityksen mukaan vain neljässä tarjouspyynnössä oli asetettu kriteereitä, jotka takaavat sosiaalisen vastuullisuuden. 55 tarjouspyynnössä keskityttiin vain halvimpaan hintaan.

Elintarvikkeista mukana ovat elintarvikehankinnat, kahviotuotteet, teolliset elintarvikkeet ja tuoretuotteet, joihin sisältyy joko hedelmiä ja/tai kahvia eli niin sanottuja riskimaatuotteita.

Tekstiili- ja elintarvikehankinnoissa sosiaalisia kriteerejä asetettiin muutamassa hankinnassa.

Elintarvikkeita kilpailutettaessa seitsemän kuntaa pyysi sisällyttämään tarjottaviin tuotteisiin myös reilun kaupan tuotteita. Niiden vaatimuksia ei kuitenkaan määritelty.

Kirjaus hankintalakiin

Hallitusohjelmaan on kirjattu linjaus sosiaalisten näkökohtien edistämisestä hankinnoissa.

”Kuntiin hankitaan yhteisillä verovaroilla miljoonilla euroilla tuotteita maista, joissa tuotantoolot voivat olla ala-arvoisia. Suurin osa kunnista ei tiedä mistä ja millaisista oloista tuotteet tulevat”, sanoo Finnwatchin toiminnanjohtaja **Sonja Vartiala**.

Järjestö vaatii sosiaalisten näkökohtien huomioimisen säätämistä pakolliseksi hankintalain uudistuksen yhteydessä.

PAULA LIESMÄKI

Yritysvero-paketti eteni eduskuntaan

Yhteisöveron alennus ja osinkoverotuksen kiristys parantavat Suomen kilpailukykyä, perusteli valtiovarainministeri **Jutta Urpilainen** (sd.) tiistaina eduskunnassa yritysverolakipakettia koskeneessa lähetekeskustelussa.

Urpilainen toivoi, että yritykset investoisivat tutkimukseen ja tuotekehitykseen. Yhteisöverokanta laskee nykyisestä 24 prosentista 20 prosenttiin. Urpilaisen mielestä veroale on viesti yrityksille tulla Suomeen.

Osinkoverouudistus tuo Urpilaisen mielestä valtion kassaan uusia tuloja, kun kaikki osingot tulevat verolle.

Oppositio suhtautui nuivasti yritysveroremonttiin. Perussuomalaiset katsoi, että yhteisöveron alennus voisi paremmin suosia työllistäviä pienyrityksiä.

Keskustan mielestä yhteisöveron lasku olisi pitänyt toteuttaa porrastetusti.

MT

Nuorten puheenjohtaja on reilusti kepulainen

Monet keskustalainen tuntuu välttelevän nimitystä ”kepu” omasta puolueestaan. Keskustanuorten tuore puheenjohtaja **Teppo Säkkinen** on sen sijaan reilusti kepulainen.

Pesti on kiintoisa, sillä puolueiden nuoriso-osastoilta odotetaan yleensä raikkaampia ideoita kuin ummehtuneilta emoiltaan. Siksi moni meistä osaa yhdistää kokoomusnuortenkin johtajan nimen ja kasvot.

Kuinka rovaniemeläinen Teppo Säkkinen aikoo ravistella Suomea?

”Ei yhteiskuntaa rakenneta niin, että ensin vedetään railo puolueeseen ja sitten sovitellaan kantoja puolueen sisällä. Tai sanotaan, että kompromissit ovat heikkoutta.”

Säkkinen linjaa olevansa ennen kaikkea johtaja, jonka tehtävä on saada porukka toimimaan saman päämäärän eteen. Hän myös opiskelee johtamista toista vuotta Lapin yliopistossa. Sieltä irtoavat valmiudet niin ”partio-, pankin- kuin puheenjohtajuuksiinkin”.

Opinnot jatkuvat, mutta eivät entiseen tahtiin, sillä uusi pesti on täysipäiväinen. Palkkaa maksetaan 2 000 euroa kuukaudessa ja työhuoneessa istuu kolme muutakin nuorisojärjestöläistä.

Säkkinen aikoo pitää kirjansa Rovaniemellä, toisin kuin kokoomuskollegansa, joka siirsi osoitteensa Pohjanmaalta Helsinkiin. Syy on kuulemma kotiseuturakkaus, ei vaaleilla laskelmointi.

”En ajatellut juurtua tänne. Pidän toisen bootsin Rovaniemellä”, hän sanoo Helsingissä puluetoimistolla.

KARI SALONEN

Teppo Säkkisellä on sama nimi kuin Mr. Finlandilla, mutta ulkonäössä häntä on verrattu puheenjohtaja Juha Sipilään.

Nimekkäitä edeltäjiä

Säkkisen edeltäjistä tunnetuin on valtioneuvos **Johannes Virolainen**. Sittemmin nuorisojohtajista on tullut komissaaria, pääministeriä, kunnanjohtajaa ja kylpylänpitäjää, mutta Säkkinen ei paljasta, mihin hän tähtää.

Europarlamenttiehdokkuutta hän voi harkita, ”jotta keskustanuoret pääsisivät mukaan keskusteluun”. Muutoin hän koettaa kiistää kiinnostuksensa poliittiseen pyrkyryyteen.

”Oma polkuni ei ole nousta 25-vuotiaana kansanedustajaksi. Meillä on Lapissa hyviä nuoria naisia, joilla on mahdollisuuksia nousta ja olen tukemassa heitä.”

Maaltamuutto ei pelota

Säkkisen ”radikaali” energialinjaus taas tarkoittaa sitä, että päätetty ydinvoima on ok, mutta kotimaista bioenergiaa tulisi lisätä ja vihreitä pitäisi paheksua kivihiilen käytön ryöpsähtämisestä heidän hallituskaudellaan.

Säkkinen on Lapista kotoisin, mutta ei poro- eikä maatilalta. Vanhemmat ovat Sallasta, isä entinen T-kauppias ja äiti kansalaisopiston sihteeri.

Metsätöitä Säkkinen on tehnyt perheen tiluksilla.

Maaseutuasiat ovat hänestä enemmän varapuheenjohtajien heiniä: joensuulaisen **Katja Asikaisen** ja ilmajokelaisen **Risto Lahden**, joka on sikatilalta.

Nuorten maaltamuutto ei ole Säkkisen mielestä ongelma. ”Moni palaa koulutuksen kanssa takaisin, jos maaseudun elinvoimasta pidetään huolta.”

EU voi laajentua

Jos Säkkinen ei kuuluisi keskustaan, hän olisi todennäköisesti vihreä. Vihreissä tosin vierastuttaa luonnosta vieraantuminen.

Hän on kiertänyt Eurooppaa ja kiinnostunut eniten kansainvälisistä kysymyksistä, viimeksi Valko-Venäjästä. Ulkoministeri **Erkki Tuomioja** (sd.) siirtäisi ensi kevään jääkiekon MM-kilpailut pois Minskistä huonon ihmisoikeustilanteen vuoksi, mutta Säkkisen mielestä kisat pakottaisivat maata avautumaan.

Myös EU:n itälaajentuminen on ollut hyvä asia Euroopan vakauden kannalta.

”EU voi laajentua, mutta ei samaan aikaan syventyä. Mutta ei EU voi olla pelkkä vapaakauppaliittokaan, vaan sen tehtävänä on levittää demokratian ja hyvän hallinnon periaatteita.”

Hyvästä hallinnosta voi joku viljelijä olla eri mieltä, mutta Säkkinen puhuukin erilaisista valtiomalleista.

EIJA MANSIKKAMÄKI

Perusturva erottaa nuoret ja Juhat

23-vuotias **Teppo Säkkinen** valittiin lokakuussa Keskustanuorten puheenjohtajaksi. Hän on aiemmin työskennellyt muun muassa Suomen lukiolaisten liiton puheenjohtajana ja on Rovaniemen kaupunginvaltuuston varajäsen.

Hänellä on nyt pääsy puolueen sisäpiireihin, joten kuinkas laitetaan tuulemaan?

”Olemme radikaaleja perusturvaan ja energiaan liittyvissä kysymyksissä”, Säkkinen linjaa.

Perusturvassa hän onkin jo ollut eri mieltä niin sosiaali- ja terveysministeri **Paula Risikon** (kok.) kuin kahden **Juhan** kanssa: puolueen puheenjohtaja **Sipilän** ja kansanedustaja **Rehulan**. He esittivät vastikkeellisuutta alle 25-vuotiaiden työttömyys- ja toimeentulotukeen.

Säkkisen mielestä he ovat väärässä: kaikki nuoret eivät ole verorahoilla loisivia vätyksiä tai syrjäytyneitä. Hän pelkää Suomeen syntyvän matalapalkkaisten työmarkkinat, kun sosiaaliturvaa saavat nuoret työntäisivät ammattilaisia työttömiksi.

Hän ehdottaakin vaihtoehdoksi sitä, että työttömyys- tai toimeentulotuki voitaisiin maksaa työnantajalle, jolloin se olisi palkkatukea. Työssäkäynti ei olisi kuitenkaan pakollista.

Suomen 160 000 yksinyrittäjää saisivat näin apulaisia firmoihinsa ja kunnat voisivat palkata apua vanhuksille ja kouluihin. Tämä ei Säkkisen mukaan kuitenkaan tarkoittaisi matalapalkkatyötä.

Hän kehuu hallituksen päätöstä sallia työttömän tienata 300 euroa menettämättä tukia ja kannattaa myös ajatusta kaikille samasta ”ahkeruustakuusta”: se olisi perustuloa, jonka päälle saisi tienata menettämättä tukia.

Haastavaa on, että tulevista työntekijöistä osalle työ on tärkeää ja osalle vain tapa rahoittaa muuta elämää.

Säkkiselle muuta elämää on piirtäminen, lukeminen ja juokseminen – ilman lemmikkejä tai tyttöystävää. Armeija on kesken polvivamman vuoksi.

EIJA MANSIKKAMÄKI

POLITIIKASTA LYHYESTI

Pienikin kunta voi kuulua sote-alueeseen

Hallituksen talouspoliittinen ministerivaliokunta on linjannut, että sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenneuudistuksessa alle 20000 asukkaan kunta voi kuulua suoraan sote-alueeseen.

Talouspoliittinen ministerivaliokunta linjasi tiistaina kokouksessaan, että soteuudistuksen valmistelu jatkuu kuitenkin pääosin **Petteri Orpon** (kok.) koordinaatioryhmän linjausten mukaisesti.

Opintorahaan 11 prosentin korotus

Hallitus esittää noin 11 prosentin korotusta ensi syksynä ensimmäisen korkeakoulututkinnon opiskelun aloittavien opintorahaan. Samalla opintotukeen oikeuttavaa aikaa lyhennetään viidellä kuukaudella, Yle kertoo.

Hallituksen ensi vuoden talousarvion täydennysehdotuksessa esitetään myös, että luonnollinen henkilö voi ensi vuoden ajan myydä kunnille asuntorakentamiseen tarkoitettua maata verovapaasti.

Talousarvion täydennysesitys sisältää lisämäärärahoja 108 miljoonalla eurolla ja tuloarviota esitetään pienennettäväksi 261 miljoonalla eurolla.

Hankintojen kilpailutusta helpotetaan

Kuntien julkisia hankintoja koskeva lainsäädäntö uudistetaan. Uudistuksen tavoitteena on muun muassa yksinkertaistaa hankintamenettelyjä.

Uudella lainsäädännöllä pyritään selkeyttämään, miten muut tekijät kuin hinta voidaan ottaa entistä enemmän huomioon kilpailutuksessa. Jatkossa esimerkiksi työllisyys, terveys ja sosiaaliset tekijät otetaan paremmin huomioon. Tietyn euromäärän ylittävät kuntien hankinnat pitää kilpailuttaa.

UUTISTAUSTA

Investointivaje Saksan talouden pääongelma

Euroopan unionin komissio päätti viime viikolla tutkia, aiheuttavatko Saksan ulkomaankaupan jättisuuret ylijäämät vahinkoa koko Euroopalle.

EU:n suosituksen mukaan jäsenmaan vaihtotaseen ylijäämä ei saisi ylittää kuutta prosenttia bruttokansantuotteesta. Saksan ulkomaankauppa on viime vuosina ollut 6,5 prosenttia ja tämän vuoden alussa 7,2 prosenttia plussalla.

Myös Yhdysvaltain valtiovarainministeriö ja Kansainvälinen valuuttarahasto IMF ovat syyttäneet Saksan vientiylivoimaa siitä, että sen aiheuttama talouden epätasapaino hidastaa Euroopan talouden toipumista ja pahentaa velkamaiden kriisiä.

Mitä tapahtuu todella?

Meneekö logiikka ihan suoraan niin, että Saksan suuret ulkomaankaupan ylijäämät kostautuvat toisten euroalueen maiden alijääminä?

Vuonna 2007 Saksan ulkomaankauppa oli 195 miljardia euroa plussalla. Vuonna 2012 ylijäämä oli edelleen 188 miljardia. Samassa ajanjaksossa on Saksan ulkomaankaupan rakenne kuitenkin muuttunut merkittävästi.

Euroopan taloustutkimuskeskuksen (ZEW) mukaan Saksan vienti toisiin EU:n jäsenmaihin on viidessä vuodessa pudonnut kolmanneksen pienemmäksi, eli 173 miljardista 114 miljardiin euroon.

Samaan aikaan on muista EU-maista Saksaan menevä tuonti pysynyt likipitäen ennallaan. Saksa on jo itse vähentänyt sisämarkkinoiden epätasapainoa.

Eurooppa vastaan muu maailma

Jo vuonna 2010 Ranskan silloinen valtiovarainministeri, nykyinen IMF:n pääjohtaja **Christine Lagarde** vaati, että Saksan pitää korottaa palkkoja. Näin Saksan kotimarkkinakysyntä kasvaa, maan kilpailukyky heikkenee ja muiden euromaiden vienti kohenee.

Todellisuudessa Saksan kilpailukykyä heikentävät toimet eivät lisää muiden euromaiden vientiä vaan kasvattavat Kiinan, Yhdysvaltojen, Japanin ja Korean markkinaosuuksia kansainvälisessä kaupassa.

Taloustutkimuskeskus DIW on laskenut, että vain kaksi prosenttia Saksan ulkomaankaupan ylijäämästä kohdistuu toisiin euromaihin. Vieläkin pienempi osuus ylijäämästä menee ylivelkaantuneisiin kriisimaihin, koska niiden kysyntä on heikentynyt merkittävästi.

Saksalaisista vientituotteista 40 prosenttia perustuu alihankintana teetettyihin puolivalmisteisiin, joita saksalaisyritykset tuovat paljolti toisista EU-maista. Näin Saksan viennin heikentäminen koituu myös muun Euroopan vahingoksi.

Mitä Saksan pitäisi tehdä?

Toki Saksan korostetun vientiorientoitunut talous sisältää myös rakenteellisia ongelmia.

Saksa kärsii alimitoitetuista investoinneista – niin yksityisellä kuin julkisella sektorilla.

Liittotasavallan liikenneverkosto on surkeassa kunnossa. Siltojen, teiden ja vesiväylien kunnostamiseen on vuodesta 2003 lähtien investoitu niiden laskennallisia poistoja vähemmän.

Liian vähäiset investoinnit alentavat saksalaisen teollisuuden ja palvelualojen tuottavuutta kolmella prosentilla bruttokansantuotteesta, arvioi DIW. Tämä merkitsee 80 miljardin euron jarrua talouskasvulle, työllisyydelle ja palkoille. Tämä investointivaje on se varsinainen Saksan kansantalouden ja myös vaihtotaseen tasapainon pääongelma.

JORMA MATTILA on Berliinissä työskentelevä ulkomaankirjeenvaihtaja.

mattila.press@gmail.com